

je stano iz zamaknjenosti, i to prvo, kaj je po tom, zagledno ka je nazaj prišo k zavesti, je bilo Bože Dete na naročaj svoje deviške matere, nagnjeno na njene prsi i njeni obráz; zdaj je je jočič molo z najglobšov poniznostjov, kúšúvao njemi je nogé z takšov radostjov iz takšim začudenjom, ka bi v tom mreti mogeo, če ga Boža vsegamogočnost ne bi pri žrtki obdržala i spadno bi v nezavesti, če njemi ne bilo trbelo čütov rábiti pri toj priliki. Kda je sv. Jožef molbo Deleta opravo, je prosila najmodrejša maté njé za dovoljenjé, da si sme sedsti; dotogačasa je naime klečala. Sv. Jožef njoj je v roke dao prinešene pienice; v té je zavila Marija Dete z nedopovedljivim češčenjom, pobožnostjov i skrblijovostjov. Na Bože navdénjenje je je povito položila v jasli, kak sv. Lukač evangelišta právi (Luk. II. 7.), na eden kamen, na šteroga je prle malo slame i sena vrgla, naj Bogi i človeki tak prvo postelko naredi, štera njemi je stala na zemli poleg naročja svoje matere. Na božo odredbo je z silnim bežajom prišeo zdaj iz sosednih pašnikov en júnec; šo v vollino i se je bližao osleki, šteri je noso Marijo. Marija je zapovedala obema živinčetoma, naj z tistim poštenjom, na štero sta mogočiva, molita svojega Stvoritela i se njemi vklonita. Ponizni živinčeti bogata zapoved njujne zapovednice, na tla se vržeta pred Deletom, je z svojov sapov segregavata i njemi skažujeta vklánjanje, štero so njemi ljudjé odpovedali. Bog, ki je z človekom postao, je v plenice povit i v jasli položen ležao tak med stvarami i na čuden način se je spunila prorokba: „Vol spozna svojega lastnika i osel jasli svojega gospoda; Is-

Dete.

Mati, gda nam oča pride?

Mati, gda miné že boj?

— Skoro bo že dete moje,
Ti li moli srček moj!

Mati, či bom lepo molo,
Ka mi oča prinesé?

— Puško, sáblo, dete moje,
Pa šče konja pod tebé.

Mati, jeli moj'ga očo
Krugla ranila ne bo?

— Ne de, ne de dete moje,
Zdrav nam pride on domo.

Mati gda bom jas že velki,
Te bom túdi jas voják!

— Skuznato si zde' hne mati:
Boš, kak oča tvoj, junák...

Vsaki dén spítávlé mater
Sinek srčni tak lúbo.

— Ah ne sluti šče siročé

Da očeta več ne bo. *Mirosláv.*

rael ga je pa nej spoznao i njegovo ljudstvo ga je nej razumelo“ (Isaija prorok I. 3.)“

Dom i svet.

Grčko. Grčka vojska je odposlana z tistih krajev, kde bi naše čete znale sovražnike napadnoti, to je skoro z cele Shodne-Macedonije. V Soluni je samo eden batalijon ostao v znamenje, ka je to mesto grčko. Naši zavezniki so Solun močno obtrdili i se pripravljajo na sprejem našega napada.

Srbija. Bolgarski kralj je poslal Čapračikov ministra v Niš za kraljevskoga namestnika.

Albanija. Talijani so prišli v Valono, sem správljajo vojsko i dosta živeža na pomoč srbom v Albaniji se nahajajočim. Železnico túdi delajo tú odnet daleč notri v deželo.

Angleško. Angleški vojaški poveljnik na francozko-belgijskom bojišči French je z svoje službe odstopo. Njegovo čast je prevzeo Sir Douglas Haig. Kralj ga je odlikovao z viscount — skov častjov (grofovskov).

Nemčija. Nemški casar je dovoló, da so ruski zvezetniki smeli obhajati god carov dec. 19-ga, Z tem pogojom, da do nemški pá smeli njegovoga na Ruskom.

Talijansko. Peter, sbrski krao, je dobo za prebivanje kralesko palačo v Caserti pri Neapli. Nato so že túdi vse priprave k rédi, če de mogo i črnogorski kralj pobegnóti.

Kitajsko Juanksikky-ja, bivšega predsednika kitajske ljudovlade so za casara proglasili, ki je to čast túdi sprejeo.

Svicarsko. Švicarska ljudovlada je zvolila novoga predsednika v osebi

Camillo Decoppe-ja, 53 leta staroga moža. Za podpredsednika je Schulthess odebráni.

Austria. Pod orožje do mogli stopiti meseca januara 44, 45 i 46 let stari črnovojniki. Taž se glasi, ka do ti starejši šli na straže, v pisarne, ti mlajši pa, ki so dozda tam bili, na bojišča.

Za božičnidár

našim vojakom darújmo edno Zdravomarijo. Vsaki slovenec, je stari ali mládi, vsako dete, naj zna samo že gučati, naj zmoli na svéti dén edno Zdravomarijo na čast deteti Jezusa ki za naše vojake, ka do znali brezgrešno živeti v svojih službaj i ka naskori pride z blaženim mírom na mili dom nazaj.

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Antolin Ivan (Balažov sin) z Lipovec. Na znanje dáo Štefanec Matjaš z Bratonec z temi rečmi. „Predrágo moje slovensko ljudstvo, dájem vam na znánje, ka je z Lipovec pokojnoga Antolin Balaža sin, Ivan, jako veren bio v vojaškoj službi, ali mogo je z sveta iti od dum-dum krugle (v kalendari Srca Jezušovoga so narisane, kakše so) oktobra 19-ga. Té dén nas je pozdravo sovražni rus z tak gostimi kruglami, ka smo razčrkoli, kak vráblji, kda je jastreb razžene. V tom časi pride k meni Ivan Antolin pa me pozdravi z pozdravom Hváljen bodi Jezuš Kristuši pravi „Matjaš, kaj de z nami ešče dnes?“ Jaz njemi odgovorim „kak de Bogi povoli, tak bode.“ On pa nato: „Znate Matjaš, meni se moja drága mati nájbole mi

Bož čne návade.

Božič je eden z nájlübezneših svétkov krščanstva. Skoro nieden svétek ne gene tak človeka čütenja, kak té. Záto ne čüdo, ka so se okoli božiča vnoge návade razširile túdi med nami, štere so se tak vkorenínile tú i tam, ka bi ništerna hiža za greh mela, či je ne bi obdržála.

Znáno nam je vsepovsédi božično drevo, jalič, ali konči jaličova veka na steno pribita, na štero se malo zlátoga dima namáže pa ništerno jaboko, vrih, lešnjek i t. d. pozlačeno obesi za deco. Máli Jezuš je prej prineso té dáre, pa je istina. Či máloga Jezusa ne bi bilo, komi bi se mí dnes veselili? Što drügi bi nam spravo takše veselje, kak je spravo on celomi sveti z prihodom svojim?

Právijo, ka je návada božičnoga

dreva na sredi zime, že pri poganski nemcaj razširjena bila — pa ka je nam to. Či so poganje meli tistoga hípa se veseliti nad kakšim zrokom, stokrat vékše je naše veselje dnes, ár naši dári so za istimo od tistoga, komi se mí veselimo na božič. Razmi se, ka je že ne lepa návada kradnoti jaliče za božič, ár čistoga veselja vkrádjeno blágo ne dá. Ráj naj bo zadosta edna veka, kak vkrádjeno blágo to nájlepše.

Lepa je návada po ništeri krajaj, kde botrina dáva svojim zétecom i zéticam božičnice: lepa, prebrána jáboka. Lepo rumeno, smeječe jaboko svedoči srčno lübézen darúvalca pa nihá v srci deteta pa odraščenoga stálen spomín. Tá darovitost je túdi podoba darovitosti bože. kí je nam té dén to nájdragše dao, ka je meo: Svojega jedino rodjenoga siná. Pa je túdi spomín onih dá-

lijo. Če znam jaz zdaj spádnoti, ka do si te uboga sirota začnoli domá? *Zdaj prileti druga šrapnela. Beživa kak moreva eden od drugoga i sva živiva ne več vküppišla. Večer najdem drágoga Ivana mrtvoga z razbitov glávov.* — Srce Jezušovo naj bo smileno.

Lepa skrb za ostale. Gaber Ferenc z Srdice nam piše: „Prečastiti Gospod plebanoš to naročnino (3 kor.) pošlem Za Novine na 1916-to leto. Jaz morem zdaj tudi pod orožje stopiti i zato se poskrbim za tolažbo mojim ostanim. Z Bogom ostanem.“ — To je zaistino lepa, nasledüvanja vredna ljubézen. Veseli nas, da se te lepi düh našega ljudstva na vse kráje zača kazati.

To je požrtvovalnost. Z Doliča Sesić Štefan, mladi mož, desetnik, že edno leto leži v teškem betégi v Beči. Nikak je prišo naš List njemi do rok. Čte ga i gene se, gene se tak, ka nam pošle iz svojega siromaštva 2 K naj dragoj tivarišci, z šterov sta se samo lani vzela i tak samo v žalost zakopala, na tolažbo pošilamo Marijin List. — Lepa požrtvovalnost drági džündž je to človečega srca, štero je trpljenje ščistilo.

Neréd. Iz Spodnjih-Slaveč nam glasijo, ka se tam ništerne dekle po nedelaj zaodvečara vküpspráviyo i fúčkarijo na tiste z drugih vesnic, štere k navuki idejo. Opominamo stariše, naj toga conanja več ne dopüstijo svojoj deci, da če samo edna düša za njega volo od navuka zaostáne, de strašen račun jemáni od njih pe njuve decé.

Za edno leto najdeni pokrovec. Grof Batthiány Sigismund tišinski veleposestnik se je pelao v Bakovce na svoje imanje. Ne daleč od doma je srečao ednoga črnčara i pri njem ova-

rao svojo že pred letom zgübljeno güngo, v štero je ime njegovo všito bilo. Potom jo je včasí spoznao. Skoči zdaj dol z kočij i vzeme vkraj svoje pošteno blago, čeravno se te drugi lastnik opirao tomi. — Vsakomi svoje. Najdena reč je vkrádjena i more se povrniti, če se obdrži.

Ogenj. V Frankovcih pri Cár Miháli je bio ogenj. Mogla so ga deca zaküriti, ar so predtotež že tüdi vužgala ednok kukurišče, drugoč pa slamo.

Novoletni pozdráv z bojišča. „Srečno novo leto vam želemo, ki ste doma. Želemo pa vam i nam ednako zadobiti po prošnjáh Bl. D. Marije od Srca Jezušovoga to, da bi se k vüzmi že v blaženom miri sešli v miloj domáciji.“ (Kramar Jožef z Trnja, Nemeč Jožef, z Filovec Staus Augustin z Beltinec, Toplak Janoš z Bükovnice, Végi Ferenc z Strehovec, Tkálec Štefan z Melinec, Rengeo Ivan z Gančan, pešci 71-ga ppolka.)

Za podporo bita. Podporo je zapila v Štrigovi edna „sirota“ z Šantavca. Ka de njej piti bole k téki kapalo si je vzela pajdašico no pa pajdaše tüdi. Ta lepa družba je pa začéla te takše nespodobno obnašanje kazati, ka je prisiljena bila edna poštena ženska, štera je po posli sem prišla, — Krémár je naime tüdi stolár, — lato vzéti i samico dobro namazati ž njov. Tá na hrbet dana podporo jo vendar kaj ztresti i še druge poleg njé.

Zdravejši bi bio vnogi človek če bi bole pazo na prebavo. Vnogoga mánta želočna bolezen, opekliná v obisti, riganje, stávanje, zaprtina i druge prebavske zmote. Drugi pa rábijyo v znemirj-joča sredstva za poganjanje, štera čreva slabijo pa se njim človek tak privadi, ka vsikdar več jih more vzeti notri. Zato preporečamo Fellerove ž-loodce krepča-

rov, štere to siromaški pastirje prinesli málomi Jezusi.

Po vngom kraji je v návadi v leti vsakoga silja ništeren snop nezmlačeni k stráni djásti pa zdaj se to snopje naprejeveme, se na močno kolje popíci z vlatovjom vuiska za ftice, ka naj májo siromačke ftičice tüdi vesélje na té svéti den. Tá návada je prav lepa pa bi se slobodno šče dale širila tüdi po takših okolicaj, kde je dozday ne viditi.

Poleg teh návad so takše tüdi, štere so ostánki stárodávni časov poganstva pa so se kak šatringa občuvale med nami do denésnji dnévov.

Takša je ta, ka na božic opodné pod sto denejo v sčiščeno tikev zrnje pa seménje, pod njo pa plüžno železo. Práviyo, ka de od toga novo leto bole rodno. So že pozábili, ka so vsako leto tak delali pa je li ne vsako leto rodno bilo. Té pod stoloma ležéci dár je nikda

bogi zemlé i polodelstva bio darüvani pa dnes je že samo šatringa celo delo.

Ešče bole šatanska je miseo, ka obolnoči, kda je pri polnočnici podigávanje, mára v štali gučati začne. Vnogo ljudih je že zanemárjalo polnočnico za toga volo, ka bi radi čüli té guč — liki čüti ga ne čüo nišče, ár ga ne bilo pa ne bode.

K polnočnici idejo dečki pa dekle, šteri na bližánji fašenek kaj namerávajo. Ka bi lepšega dobile pa ka naj gvüšno bo, se postáviyo tam, kde dühovnik k oltári ide pa ga cukajo za méšno obleko. Nesrečna je, štera ne more do njé, ár ne bode mela sreče to zimo, či se njoj ne posreči druga prilika, štera v tom stoji, ka kda vö ide z cérkve, potégne na nágloma zvonec méšni pri segeštiji. Či je dobro potég-nola, se zvonec oglási pa je sreča poprávljena.

joče, ráhe rebarbarske „Elsapi'uje“. Tem se ne privadimo, ték povekšávajo, krče odpráviyo, prebavo pomárgajo, napráviyo stolec. — 6 škallic franko 4 kor. 40 f., 12 škallic 8 kor. 40 fil. Jednio je Feller V. Eugen lekarnik dela Stubica, Centrale 146 (Zagreb. žup.). Fellerova „Elsa“ náprave so vngokrat odlikovane z zlatimi i srebrnimi sv-tinjami.

Pozdráv našim vojákom.

„Oj mili dom, oj mili dom, pozabo te nikol' ne bom“. Vsikdar so nas genole te reči, nikdár pa ne tak, kak kda smo od doma daleč bili. Daleč od njega smo bliže vidili tisto ljubézen, štera je sijala toplo, da, celó vroče na nas z rojstnoga krája. Mila slovenska hišica z svojim božičnim drevom „Bethlehemom“, sladke pesmi kolednih svétkov, šege svete noči, pobožnost svetoga dneva i vsi drugi spomini so globoko orali v našem srci i z orali ž njega pomirilne suzé, bolečino zgübe nad blaženstvom, šteroga nam domačija ponüjala. Vsi smo to sküšavali, ki smo kda od doma vkraj bili. Vojáki drági, vi tüdi čütite to bolest i čütite jo bole, kak što koli drugi jo je kda. To pa zato, ar je vaše potüvanje vkraj od doma v nevarnost položeno, ka ga znabiti nikdár več ne bodete vidili. Ta okolščina podvojí vašo žalost. Razumim i visoko cenim vašá čüstva. Kak ne bi se geno nad vašim hrepenenjom zakonski vojáki, ki mate doma v svojoj družini malo nebo! Keliki ste povrgli dobre tovarišce, ljubljéno dečico! Keliki je zapüsto malo hčerko, gingavoga sinka, šteriva ajteka nesta še poznala, ne še po imeni zvati znala. Zdaj že znata pravité „ajtek“, a neveta ga komi.

Átek je ne doma, v boji, ali v drugoj vojaškoj slüžbi. Kak ne bi

To je ne dobro, ka zdaj že tak zídajo cérkve, ka dühovnik z segeštije ne ide med vnožinov, tak ka ne morejo do njega, niti do zvonca, pa ešče itak jé edna pomoč. Odzaja trbe vö iti, kde voža visijo od zvonov pa tam poskušati srečo, kak dečki. Kde pa tá prilika tüdi fali, tam se pa znán tak nikdár nišče ne mere oženiti. Jas konči ne vem, kak se tam more.

To je za božično noč. Na sam den je vsaki trüden, pospáni, komaj čáka, ka se spát správi. Liki drugi den na Števanje, kda črstev stáne, je druga šatringa; te praj naj vzeme najbole rdéče jaboko pa naj beží k stüdenci, si zájmle z vedrom vodo pa se naj muje pa z rdéčum jabokom dobro nariba po obrázi, te de lepi rdéci pa okrogeo, kak jaboko, celo leto dní. Vredno je skušati konči tistim, kí ne verjejo toga, či de valálo.